

"החבל" ו"המוסר של קצות האצבעות"

רותי החלה להניח נדבך על נדבך לבניית עצמאותה. סידרה את חפציה בחדר החדש, ושמחה בשולחן הכתיבה ובמדף הספרים. אבל עצמאות קשורה גם לבדידות, ואלה העיקר עליה. ניכר היה מדבריה שהיא רדופת מחשבות, ואלה עוטפות אותה כבעניבת חנק, עד כי חששנו שהנטייה האובדנית תשוב ותציף אותה. באי רצון הייתה רותי נוסעת למחלקה 7 ברמב"ם, או עוברת במטבח של הקיבוץ. בשובי מיום העבודה בתל אביב, אם רותי לא באה לביתנו, הייתי ממחר ועולה לחדרה, ועד שלא נפגשנו בחיוך של חיבה, לא מצאתי שלוה לנפשי.

באחד הימים, מששבתי לפנות ערב ולא מצאתיה בבית, עליתי לחדרה, ולמרות שהאור דלק ומן הרדיו בקעו צלילי מוזיקה, היא לא הייתה שם. נדמה היה לי שדמי מגביר את זרימתו בעורקי, וליבי ניבא לי אסון. איפה היא יכולה להיות? לאן היא הלכה? כדאי שאבדוק שוב. על כן בטרם יצאתי את החדר, הצצתי לשירותים – רותי הייתה תלויה כשעניבת חבל כרוכה סביב צווארה, קשורה לצינור מזלף המקלחת. לרגע נעתקה נשימתי, אבל לרווחתי נוכחתי שהחבל רפוי, וכי אצבעות רגליה נוגעות ברצפה. בזריזות שחררתי את עניבת החבל, ונשאתי אותה בעדינות למיטתה. היא התיישבה על המיטה מתייפחת בבכי חרישי, ומבטה שידר בקשת סליחה. לא דיברנו – לא היו לי שאלות לנוכח המעשה, גם לא יכולתי לטעון כלפיה באותו רגע ולגנות את המעשה הנואש, על כן ניסיתי לנהוג כאילו החיים מוסיפים להתנהל כדרכם תמיד. לאחר דקות אחדות ירדנו בשביל הביתה. יעל כבר חזרה אז מעבודתה מחוץ לקיבוץ, וגם גלעד היה בבית, על כן נמנעתי מלספר להם מה אירע לפני דקות אחדות בלבד. רק מאוחר יותר, בהיותנו לבדנו, שיתפתי את יעל במה שהתרחש.

בהתייחסי למה שקרה, מצאתי את עצמי שרוי בעולם טרגי ומשונה. רק לפני שעה קלה, התרתי חבל מצווארה של צעירה, שבאותם רגעים קצה נפשה בחיים. מה לי ולכל זה!?! מהיכן אני שואב כוחות להתמודד עם מצב כזה!?! מה עוד עלי לעשות כדי לעזור לנערה שנפשה מסוכסכת? מה עלי לעשות כדי למנוע ממנה לשים קץ לחייה?

החשש מפני מה שצפוי אולי לקרות, לא הניח לנו. למרות הסכנה התמידית שריחפה מעל ראשה של רותי, שטרדה תמידית את רוחנו, ברור היה לנו שחרף מצוקותיה, צעירה זו חייבת להתנסות במידה ראשונית של עצמאות, וכי זוהי דרכו של עולם ולפיכך הכרח שתתנסה בכך, ולו אף בעל כורחה.

עבור רותי, הלילות הארוכים היו קשים מכול, היא הייתה שוכבת במיטתה בודדה ורדופת מחשבות רעות, אולי אודות מה שחווה בעבר הרחוק ואף זה הקרוב. גם ההווה הבעייתי העיק עליה, והעתיד העלום החריד את מנוחתה בהמתינו לה מעבר לפינה. לעיתים תכופות היינו מלווים אותה לחדרה בטרם שכבה לישון, ואם אפשר אף משתדלים לשבת לידה ולשוחח עימה עד שנרגעה ונרדמה. סיכמנו, שאם אני עולה איתה לחדרה, לכשאצא מן החדר, בעודה נים לא נים, אנעל את הדלת מבחוץ, אבל המפתח שלה יישאר בדלת מבפנים, כך שבמידת הצורך תוכל לפתוח את הדלת.

עדיין אני רואה אותה מול עיני שוכבת במיטה, מוקפת באלו שליבים נקשר אליה ובכל זאת היא נתונה במעגל של אין מוצא של בדידות אוטמת וחונקת.

רוב ימיה, ובעיקר בערבים בטרם ההירדמות, הייתה רותי שוכבת מכווצת מתוחה ומתקשה להירדם ואנחנו היינו יושבים לידה, ומשוחחים עימה עד שעצמה את עיניה.

באחד הערכים, כשליוויתי אותה לחדרה הפתיעה אותי כשאמרה בעודה שוכבת במיטה: "דן, אתה מסכים לעשות לי מסג'. השרירים של הצוואר והכתפיים שלי תפוסים". עוד טרם הספקתי להיעתר לבקשתה או לדחותה, הסירה בהנף מהיר את הסדין מפלג גופה העליון, וראיתי אותה שוכבת על בטנה, חצי עירומה. היא הפנתה את ראשה לעברי, והפצירה בי ללא קול, "בבקשה". מה עלי לעשות? האם לסרב לה, או להיענות לבקשתה?

התיישבתי על דופן המיטה, הושטתי את כפות ידי אל צווארה וכתפיה, ובעדינות תרו אצבעותי אחר מוקדי המתח וההתקשות. בעודי מעסה את צווארה וכתפיה, טרדה אותי המחשבה, אולי אני עושה עכשיו דבר אסור. ובכלל, במקרה כמו זה, מהו האסור ומהו המותר. כשתנועות העיסוי נמשכו תוך הפעלת לחץ או הרפיה, בעוד עיניה של רותי עצומות וגופה הולך ונרגע, נזכרתי בשכן ממושב תימני בסביבת הקיבוץ, שלימד אותי בעת עבודתי בלול כיצד יש לשחוט את התרנגולות "שחיטה כשרה". באחת מפגישותינו שאלתי אותו: "תגיד, איך אצלכם עם תימניות כל כך יפות ומושכות, לא קורים לכם דברים?" הוא הרהר מעט ואמר: "אלוהים ברא אותנו, ונתן לנו בין השאר, עיניים, אוזניים וידיים. עיניים בשביל לראות הכול, אוזניים בשביל לשמוע הכול, וידיים בשביל לשמור עליהן!"

ואני, מה אני עושה? ככל שגופה של רותי הפך רפוי ורך, ציוותי על אצבעותי וידי לשמור שלא לחרוג מגבולות הצוואר והכתפיים. כמה גדול היה הפיתוי... וכיבוש היצר לא פחות גדול ממנו... כשכבר הייתה רפויה לגמרי, נשימותיה קצובות ורגועות והיא שקועה בשינה, כיסיתי בסדין את גווה העירום, ובצעדים חרישיים ומתונים קמתי, כיביתי את האור בחדר, השארתי אור קטן בכניסה, פתחתי את הדלת ונעלתי אותה מבחוץ.

עוד יום עבר, גם הלילה חלף בשקט, ואני עמדתי במבחן "המוסר של קצות האצבעות".